

SUDAČKI PRAVILNIK HRVATSKOG DIZAČKOGL SAVEZA

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se:

- sudačka zvanja, uvjeti i način stjecanja,
- delegiranje sudaca,
- dužnosti sudaca,
- kontrola i evidencija sudaca,
- prestanak sudačke funkcije.

Članak 2.

Sudac za dizanje utega može biti svaki državljanin Republike Hrvatske koji ispunjava slijedeće uvjete:

- da je aktivno radio u udrugama za dizanje utega (klubovima) najmanje godinu dana prije polaganja prvog ispita,
- da je navršio 20 godina starosti,
- da je zdrav i da može vršiti dužnost suca,
- da ima najmanje srednje obrazovanje,
- da nije osuđivan za kaznena djela koja ga čine moralno nepodobnim za vršenje sudačke dužnosti,
- da nije kažnjavan za teže prekršaje po aktima Saveza i HOO,
- da položi ispit za suca.

Članak 3.

Sudac za dizanje utega vrši sudačku dužnost na osnovu Pravila i Pravilnika IWF, HDS-a i po svojoj savjesti.

Članak 4.

Sudac je dužan da dobro poznaje pravila dizanja utega kao sporta te da pravilno tumači i striktno provodi ista pravila.

Članak 5.

Sudac je dužan da aktivno učestvuje na organiziranim natječajima, seminarima i sastancima u cilju povećanja svog teoretskog i praktičnog znanja, da prati novosti u teoriji, metodici i tehniци dizanja utega.

Članak 6.

Sudac je dužan da plaća godišnju članarinu. Visinu i način plaćanja članarine utvrđuje IO Saveza. Članarina se plaća na početku godine.

Članak 7.

Sudac koji ne plati sudačku članarinu na može suditi. Sudac koji ne plati članarinu dvije godine za redom, gubi sudačko zvanje i briše se iz evidencije.

Članak 8.

Internacionalni suci pored članarine Saveza plaćaju IWF pravo na sudačku licencu prema pravilima IWF.

Članak 9.

Sudac mora imati sudačku knjižicu bez koje ne može suditi, a istu izdaje HDS.

II SUDAČKA ZVANJA

Članak 10.

Na osnovu položenog sudačkog ispita suci mogu imati slijedeća zvanja:

1. Pripravnik (zapisničar)
2. Sudac RH I-kategorije,
3. Internacionalni sudac II-kategorije,
4. Internacionalni sudac I-kategorije.

Sudac RH I-kategorije sudi: klupska, regionalna, državna (ekipna i pojedinačna).

III UVJETI I NAČIN STJECANJA SUDAČKIH ZVANJA

Članak 11.

SUDAČKI ISPIT

Osnovni uvjeti za polaganje ispita navedeni su u članku 2. ovog Pravilnika. Ostali uvjeti za polaganje ispita su slijedeći:

1. Za zvanje PRIPRAVNIK:
 - sudac koji je proveo najmanje godinu dana u dizanju utega;
2. Za zvanje SUDAC RH II-KATEGORIJE:
 - sudac koji ima najmanje godinu dana staža u rangu suca Pripravnika i da je bio zapisničar na najmanje pet natjecanja što dokazuje sudačkom knjižicom;
3. Za zvanje SUDAC RH I-KATEGORIJE:
 - sudac RH II-kategorije koji ima najmanje dvije godine staža u rangu i da je sudio najmanje 10 natjecanja što dokazuje sudačkom knjižicom;
4. Za zvanje INTERNACIONALNOG SUCA II-KATEGORIJE:
 - sudac RH I-kategorije koji ima najmanje dvije godine staža u rangu i znanje jednog od svjetskih jezika, što dokazuje sudačkom knjižicom i dokumentom o položenom ispitu stranog jezika i da je sudio najmanje deset natjecanja;
5. Za zvanje INTERNACIONALNOG SUCA I-KATEGORIJE
 - internacionalni sudac II-kategorije koji ima dvije godine staža u rangu i prema uvjetima predviđenim u pravilima IWF-a.

Članak 12.

Ispit za Pripravnika i suca RH I i II kategorije i internacionalnog suca II kategorije, polaže se pred ispitnom komisijom koju odredi nadležni organ za sudačke poslove u Savezu.

Ispit za Internacionalnog suca I kategorije polaže se prema pravilima IWF-a.

Članovi ispitne komisije moraju biti višeg ranga od ranga za koji kandidat polaže ispit.

Članak 13.

Prijava za polaganje ispita podnosi se nadležnom organu za sudačke poslove u Savezu, na za to predviđenom obrascu u koji se unose svi potrebni podaci.

Članak 14.

Po prijemu prijave, nadležni organ za sudačke poslove u Savezu utvrđuje da li je kandidat ispunio uvjete za polaganje ispita i donosi rješenje o polaganju, odnosno o neodobravanju polaganja ispita na odgovarajućem obrascu. Rješenje o polaganju ispita dostavlja se kandidatu i ispitnoj komisiji najkasnije 15 dana prije polaganja ispita. Rješenje o neodobravanju polaganja ispita dostavlja se kandidatu uz obrazloženje.

Članak 15.

Po prijemu prijave za polaganje ispita nadležni organ za sudačke poslove u Savezu formira ispitnu komisiju koja se sastoji od predsjednika i dva člana. Ispitnu komisiju u pravilu bi trebali sačinjavati delegirani suci za natjecanje, a troškove članova ispitne komisije snosi organizator natjecanja ili će se isti refundirati u skladu Pravilnikom o naknadama putnih i drugih troškova Saveza i propozicijama za natjecanje na kojem se polaže ispit.

Na natjecanju na kojem se vrši polaganje kandidati nemaju pravo na sudačku pristojbu i na naknadu ostalih troškova. Nadležni organ za sudačke poslove u Savezu je dužan da kandidatima koji su prijavljeni i ispunjavaju potrebne uvjete, osigura polaganje ispita.

Članak 16.

Ispit za suce svih zvanja, izuzev za Internacionalnog suca I-kategorije sastoji se od:

- teoretskog dijela;
- praktičnog dijela.

Teoretski dio je usmen i sastoji se iz poznавања нормативних аката Saveza i IWF-a.

Po završenom teoretskom dijelu ispita kandidat polaže praktični dio ispita. Praktični dio ispita sastoji se od suđenja na natjecanju. Kandidat mora suditi najmanje 100 pokušaja natjecatelja.

Da bi položio praktični dio ispita kandidat mora imati:

- 90 % uspjelih ocjena suđenja na ispit za suca RH II-kategorije,
- 95 % uspjelih ocjena suđenja na ispit za suca RH I-kategorije i Internacionalne suce I i II-kategorije.

Postupak ispita utvrđen je Pravilima IWF-a. Kod praktičnog polaganja za suca važi odluka ispitne komisije, a ne kandidata, jer nema sudačko zvanje. Kod ostalih ispita, ako kandidat učini grubu povredu pravila, ispitna komisija može natjecatelju dati dodatni pokušaj.

Članak 17.

O tijeku ispita vodi se zapisnik u koji se unose podaci: o kandidatu, o sastavu komisije, datumu i mjestu polaganja, postavljena pitanje, praktični dio ispita.
Zapisnik o ispitu potpisuju svi članovi ispitne komisije.

Članak 18.

Uspjeh na ispitu cijeni se prema znanju, koji kandidat pokaže na teoretskom i praktičnom dijelu ispita, a ocjenjuje se sa: „POLOŽIO“ ili „NIJE POLOŽIO“.

O uspjehu kandidata ispitna komisija odlučuje većinom glasova. Rezultat ispita izriče se kandidatu odmah po završenom ispitu, a po zapisniku Savez izdaje sudačku knjižicu.

Članak 19.

Smatra se da je kandidat položio ispit ako je zadovoljio na praktičnom i teoretskom dijelu ispita. Kandidat koji položi teoretski dio ispita, a padne na praktičnom dijelu prilikom ponovnog polaganja ispita, polaže oba dijela ispita.

Članak 20.

Ako prijavljeni kandidat ne pristupi ispitu, a nedolazak opravda, na vrijeme i pisanim putem izvijesti da odustaje od ispita, smatrati će se da ispit nije polagao. Ako kandidat neopravdano odustane od već započetog ispita smatrati će se da ispit nije položio.

Kandidat koji nije položio ispit isti može ponoviti tek istekom roka od 6 (šest) mjeseci. Ako i ponovni ispit ne položi, isti kandidat može polagati još samo jednom i to ponovno nakon 6 (šest) mjeseci.

IV DELEGIRANJE SUDACA

Članak 21.

Delegiranje sudaca na natjecanjima vrši nadležni organ za sudačke poslove u Savezu, odnosno udruga koja organizira natjecanja.

Članak 22.

Suci koji su određeni da sude natjecanje moraju na vrijeme biti obaviješteni:

- za propagandna i prijateljska natjecanja najmanje 8 dana prije,
- za prvenstvena najmanje 15 dana prije.

Uz obavijest sucima se obvezno dostavljaju i propozicije natjecanja za koje su delegirani.

Članak 23.

Sudac iz opravdanih razloga može otkazati sudenje i to:

- za prijateljska i propagandna natjecanja najmanje 3 dana prije početka natjecanja,
- za prvenstvena natjecanja najmanje 10 dana prije.

V SUDAC NA NATJECANJU

Članak 24.

Suci na natjecanju mogu biti oni suci koji ispunjavaju sve uvjete iz ovog Pravilnika. Suci na natjecanju dužni su se pridržavati ovog Pravilnika, tehničkih pravila i ostalih akata Saveza.

Članak 25.

Suci na natjecanju mogu obavljati jednu od slijedećih dužnosti:

- DELEGAT NATJECANJA;
- TAJNIK NATJECANJA (ZAPISNIČAR);
- SUDAC KONTROLOR (TEHNIČKI INSPEKTOR);
- GLAVNI SUDAC (FIKSATOR);
- SUDAC NA PODIJU;
- SUDAC KOORDINATOR.

Članak 26.

Sudac na natjecanju mora biti propisno odjeven i to u:

- tamnoplavu jaknu sa sudačkim amblemom, prema zvanju na lijevoj strani jakne,
- tamno plave hlače,
- bijelu košulju i kravatu.

Izvršni odbor Saveza može donijeti posebnu odluku o odijevanju sudaca na pojedinom natjecanju.

Članak 27.

Delegirani suci moraju doći na natjecanje jedan sat prije početka vaganja natjecatelja. U slučaju da delegirani sudac ne dode na natjecanje, rukovodstvo natjecanja odrediti će zamjenu od prisutnih sudaca. Protiv suca koji nije došao na natjecanje, a svoj izostanak nije na vrijeme prijavio, povest će se disciplinski postupak.

Članak 28.

Sudac koji se aktivno bavi dizanjem utega kao natjecatelj ne može obavljati sudačku dužnost na natjecanju na kome se i sam natječe.

VI DUŽNOSTI SUDACA NA NATJECANJU

Članak 29.

Svim natjecanjima rukovodi Rukovodstvo natjecanja, koje određuje nadležni organ koji organizira natjecanje.

Članak 30.

Rukovodstvo natjecanja čine:

- delegat
- tajnik natjecanja (zapisničar)

Delegat i tajnik natjecanja moraju biti ispitani, odnosno provjereni iskusni suci.

Članak 31.

DUŽNOSTI RUKOVODSTVA NATJECANJA

A) Zajedničke dužnosti:

- da provjere da li su ispunjeni svi uvjeti za pravilno održavanje natjecanja,
- da sa dežurnim lječnikom budu nazočni vaganju natjecatelja,
- da se brinu za što bolji uspjeh organizacije natjecanja.

B) Dužnosti delegata:

- da provjeri registracije natjecatelja,
- da provjeri ispravnost lječničkih pregleda natjecatelja,
- da po završenom natjecanju, u roku od 48 sati, dostavi izvješće i zapisnike organu koji ga je delegirao,
- ima pravo da obustavi tijek natjecanja ukoliko se ne odvija sukladno pozitivnim propisima.

C) Dužnosti tajnika natjecanja:

- da provjeri liste natjecatelja i da ukoliko to bude potrebno natjecatelje rasporedi u više grupe,
- da za vrijeme vaganja zapisuje u zapisnik tjelesnu težinu natjecatelja i ostale podatke neophodne za uredno vodenje natjecanja,
- da uredno vodi zapisnik natjecanja,
- da vodi redoslijed dizanja za vrijeme natjecanja,
- da surađuje sa spikerom na natjecanju, kako bi ovaj pravilno prozivao natjecatelje,
- da evidentira nove rekorde, koji se postignu na natjecanju.

Članak 33.

Svako natjecanje sude trojica sudaca. Odluku o pokušaju dizanja natjecatelja donose sva tri suca zajedno, a odluka se donosi prostom većinom. Odluka svakog suca je iste vrijednosti. Za vrijeme natjecanja sudac ne smije utjecati na odluke drugih sudaca.

Članak 34.

Raspored sudaca oko podija mora biti takav da glavni sudac (fiksator) bude na sredini podija ispred natjecatelja udaljen 6 metara od centra podija, a ostala dva suca sa svake strane podija po jedan u položaju da dobro vide natjecatelja. Suci se nalaze u polukrugu ispred podija, udaljeni jedan od drugog oko 3 metra.

Članak 35.

Kada se koristi "Elektronski signalni sudački sustav" sva tri suca imaju ista prava u svezi sa odlučivanjem i presudivanjem dizanja. Svaki mora dati signal „dolje“ pritiskom na bijeli taster za „uspjelo“ dizanje ili crveni taster za „neuspjelo“ dizanje u skladu sa važećim pravilima za sva dizanja. Ukoliko jedan sudac uoči pogrešku prilikom dizanja, dužan je odmah pritisnuti crveni

taster. Rad i upotreba elektronskog sudačkog signalnog sustava opisan je u tehničkim pravilima IWF-a.

Članak 36.

Kada se koristi **Automatski električni uređaj** ili njemu sličan, glavni sudac poslije svakog završenog dizanja daje znak natjecatelju da spusti uteg. Znak mora da bude jasan, glasom „dolje“ i pokretom ruke od gore iznad glave na dolje.

Članak 37.

Ako sudac primijeti pogrešku za vrijeme dizanja, npr. udaranje laktovima u koljena, dužan je da podigne ruku kao znak da je primijetio pogrešku. Ako pogrešku primijeti i drugi sudac, glavni sudac mora dati znak za „dolje“ bez obzira da li je opazio pogrešku. Pogrešku trebaju uočiti najmanje dva suca da bi se pokušaj prekinuo.

Članak 38.

Po završenom dizanju, kada natjecatelj spusti uteg na podij, suci objavljuju svoju odluku. Za uspjelo dizanje bijeli svjetlosni signal, a za neuspjeli pokušaj crveni svjetlosni signal. Na natjecanju svjetlosni signali mogu se zamijeniti odgovarajućim zastavicama.

Članak 39.

Suci mogu donijeti pozitivnu odluku i u slučaju kada glavni sudac, iz bilo kojih razloga nije dao znak natjecatelju za spuštanje utega, pod uvjetom da je dizanje bilo uspješno.

Članak 40.

Glavni sudac vrši vaganje natjecatelja i odgovoran je za dodavanje težine na osovinu odnosno šipku, a u tome mu pomažu i druga dva suca.

Članak 41.

Po završetku natjecanja suci su dužni potpisati službene zapisnike sa natjecanja.

Članak 42.

Sudac kontrolor (tehnički inspektor) se imenuje da bi pomogao tajniku u normalnom odvijanju natjecanja. On vrši svoju dužnost zajedno sa sucima koji su određeni za natjecanje.

Dužnosti suca kontrolora su:

- da sudjeluje na izvlačenju startnih brojeva i vaganju,
- da provjeri podij za natjecanje, utege, vase, sat, prostoriju za zagrijavanje i ostalu opremu i rezervne dijelove za natjecanje,
- da provjeri ispravnog uniforme sudaca,
- da za vrijeme natjecanja pregleda opremu natjecatelja i da primjenjuje pravila gdje je potrebno. Kada je potrebno da se izvrše ispravke na natjecateljskoj opremi (trikou, bandažama, sredstvima za mazanje i dr.). Ako se korekcije vrše u vremenu kada je ime natjecatelja već objavljeno, korekcija se vrši u vremenu dozvoljenom za dizanje. Sat se ne zaustavlja.

Članak 43.

Na natjecanju gdje nije određen sudac kontrolor, njegovu funkciju obavljaju ostali suci.

Članak 44.

Sudac koordinator se određuje da bi pomogao rukovodstvu natjecanja u nesmetanom odvijanju natjecanja.

Dužnosti suca koordinatora su:

- da odgovara za koordinaciju između sala za zagrijavanje i natjecanje,
- da pomaže tajniku natjecanja u određivanju redoslijeda natjecatelja, odnosno odgovoran je za natjecateljske kartone,
- da odgovara za pravilno ispisivanje rezultata na tablama u salama,
- da vodi računa i o drugim stvarima koje mogu utjecati na pravilan tijek natjecanja.

Članak 45.

Za provedbu dužnosti i ugleda sudačkog poziva, prilikom vršenja dužnosti na natjecanju, sudac je disciplinski odgovoran Disciplinskoj komisiji, ovisno od ranga natjecanja.

Članak 46.

Svaki sudac treba vršiti sudačku dužnost najmanje dva puta u toku godine. Ako sudac iz bilo kojih razloga ne sudi duže od dvije godine dužan je polagati kolokvij. Polaganje kolokvija je istovjetno sa polaganjem ispita za suca tog ranga, koji je za 10 % blaži od redovnog ispita.

VI KONTROLA SUĐENJA

Članak 47.

Kontrolu suđenja sudaca vrši nadležni organ za sudačke poslove u Savezu. Vodi se evidencija i kvaliteta sušenja. Vrhovni sudac na natjecanju obvezan je da u izvještaju sa natjecanja popuni dio koji se odnosi na kontrolu suđenja. Popunjavanje ocjene vrši se opisno: odličan, vrlo dobar, dobar i slab. Kod ocjene dobar i slab treba navesti i pogreške, koje su utjecale na donošenje ove ocjene.

Članak 48.

Svaki sudac ima svoj osobni karton sa sljedećim podacima:

- osobni podaci suca,
- podaci o sportskom radu,
- podaci o ispitima,
- podaci o natjecanjima na kojima je sudio (vrsta, kontrola sudenja, naziv natjecanja i sl.).

Osobni karton vodi nadležni organ za sudačke poslove u Savezu.

VII PRESTANAK SUDAČKE FUNKCIJE

Članak 49.

Sudac za dizanje utega prestaje biti član sudačke organizacije u sljedećim slučajevima:

- pisanom ostavkom,
- poslije ograničenja građanskih prava duže od 6 mjeseci,
- zbog neplaćanja članarine u određenom roku,
- poslije brisanja iz spiska sudaca zbog disciplinske kazne.

O svim slučajevima odluku donosi nadležni organ za sudačke poslove u Savezu, a po potrebi raspravlja IO Saveza.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 50.

U slučajevima koji nisu regulirani ovim Pravilnikom mogu se primjenjivati odredbe međunarodnog pravilnika IWF-a, a ukoliko su propisi Saveza i IWF-a u koliziji IO Saveza će odlučiti o konkretnoj primjeni istih.

Tumačenje izmjena i dopuna ili donošenje novog Pravilnika donosi Skupština Saveza.

Članak 51.

Svi obrasci koji služe za praćenje, odnosno vođenje natjecanja sastavni su dio ovog Pravilnika.

Članak 52.

Ovaj Pravilnik donosi Skupština Saveza na sjednici održanoj dana 15. ožujka 2024. godine u Zagrebu i stupa na snagu u roku od 8 dana od dana donošenja. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaju važiti odredbe prethodnog Sudačkog pravilnika Saveza.

U Zagrebu, dana 15. ožujka 2024. godine

Predsjednik Hrvatskog dizačkog saveza
Boško Čavka

